

ABM-verksamhet igår, idag och i morgon

Hur har det vi kallar ABM utvecklats? Handlar det om samarbeten, samordning eller kanske sammanförande och närmanden i verksamheter?

När vi 2001-2002 arbetade med den nationella rapporten om ABM och ABM-samverkan och intervjuade representanter för sektorn, framställdes en tydlig ståndpunkt, det var att *samverkan alltid funnits*. Samverkan är en naturlig del av en institutions normala aktiviteter i ett samhälle. Dels för att samverkan behövs då de befintliga strukturerna annars skulle lägga hinder, dels för att all verksamhet inte kan rymmas i en institution. Men det är egentligen inte det som ABM-samverkan ur vårt perspektiv behandlar. Resurscentrets avsikt är att vara brygga, nätverksskapare och stödfunktion när samverkan inte uppstår pga. befintliga behov, utan då ett övergripande sektorsperspektiv vägleder.

Vare sig inom bidragsgivande myndigheter eller inom kulturpolitiken i Sverige verkar man eftersträva en utjämning eller likställning av de tre institutionstyperna. Däremot vet vi att det finns en strävan att närma arkiv, bibliotek och museer till varandra. Vad innebär det då att närma arkiv, bibliotek och museer till varandra?

För ett årtionde sedan skapade några personer den så kallade ABM-gruppen. Personerna var alla anställda vid några av de centrala ABM-myndigheterna; Riksarkivet, Kungl. Biblioteket, Nordiska museet etc och medvetna om de behov av samordning som krävdes för att friktionsfritt utbyta digitala data mellan institutionerna. I slutet av 1990-talet tog den relativt nyttillträdde Labor-regeringen i Storbritannien initiativet att omstrukturera ABM-sektorn i England. Statliga direktiv lades och de styrorgan som funnits för arkiv, bibliotek och museer lades samman till en ny myndighet *Resource*. Det norska Stortinget tog något år senare ett initiativ som i många stycken liknar det brittiska. Norge har sedan nyår 2003 en samlad myndighet – ABM-utvikling – som bidrar till sektorsutvecklingen med projekt pengar och som ägnar sig åt programarbete för att tydliggöra den samlade ABM-sektorn.

I de ovan beskrivna initiativen eftersträvade ABM-gruppen endast att förnya eller snarare komplettera metoderna att nyttja objekten i en strävan mot samma mål eller uppdrag. I Storbritannien och Norge har man däremot startat med att formulera nya mål. Objekten är egentligen de samma men den politiska sfären förväntar att metoderna moderniseras.

Resurscentret har uttalat att vi ska arbeta med (1) utbildning/fortbildning, (2) professionsstöd, (3) nätverk och (4) forskning och utveckling. Resultatet av våra besök i länets alla kommuner visar att det som efterfrågats ligger inom alla de fyra områdena. Vi låter därför dagens diskussion leda vidare på den utstakade vägen. En stor fråga är vilka andra samhällssektorer påverkas av nya arbetssätt inom ABM-sektorn?

Bengt Wittgren